

KURJER WARSZAWSKI

D. 27. Lutego. — Rok 1839.
Środa.

№ 56.

Jutro, Ś. Roman.
Pełnia.

Wczoraj w Kościele Śgo Krzyża, odprawionem zostało doroczne Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. *Edwarda Xięcia Lubomirskiego*, fundatora tutejszego Instytutu Oświatlicznego (chorych na oczy).

JO. Xię Namiestnik Król: uwiadomiony, iż wielu z młodzieży stanu szlacheckiego, w Królestwie Polsk: zamieszkałej, pragnie wstąpić do wojska Rossyji; w temże Królestwie czasowo konsystującego, upraszał w tym względzie Najwyższej JEJÓ CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MŁOSCI decyzji. W skutek przeto zezwolenia N. PANA, i na zasadzie polecenia JO. Xcia Namiestnika, objawiam, iż z szlachty Polskiej przyjmowani będą do wojska Rossyji: w Królestwie Polsk: konsystującego, ochotnicy, a mianowicie: a) Ci którzy pobierali nauki w tutejszych Gimnazjach i otrzymali po ukończeniu kursów chlubne świadectwa. b) Ci, którzy ukończyli nauki w Uniwersytetach lub Gimnazjach Cesarstwa, albo też innych szkołach, mających też same przywileje, i otrzymali podobnież pochwalne świadectwa, pod względem tak nauk, iako i postępowania. Prośby takowej szlachty, podobnie iak szlachty Rossyji, powinny być podawane na Imie J. C. K. MOSCI, za pośrednictwem Naczelników wojsk, do których wejść zamierzają, wyszczególniając w nich pułk lub komendę, oraz dołączając: Świadectwo Heroldji o pochodzeniu szlacheckiem; Wyciąg metryki o urodzeniu i chrzcie (Protestanci przedstawiają i świadectwo konfirmacji); Świadectwa szkolne; Piśmienną deklaracją, iż nie należeli do żadnych tajnych towarzystw. Życzący służyć w kawalerji, obowiązani, prócz tego, przedstawić świadectwa od Rządów guber., że przy awansie na officerów będą mogli utrzymać się odpowiednio temu powołaniu, oraz mieć to wszystko, cokolwiek dla officera

od iazdy jest potrzebnem, to jest: konie wierzchowe z całym rynsztunkiem. Szlachta, po wejściu do pułku, jeżeli liczba Junkrów będzie nadkompletną, powinna, aź do pomieszczenia w komplecie, utrzymywać się i umundurować własnym kosztem. Jenerał Lejt: Głó: Dyr: Prezy: w Kom: R. S. W. D. i O. P. Jenerał-Adj: *Szypow.* — *Trybunał handlowy guber: Mazowieckiej*, ogłosił upadłość nad majątkiem Benjamina *Wiernerlak* kupca, czas zaczęcia tej upadłości na 11 Maia r. b. oznaczył. Również ogłosił upadłość nad majątkiem Borucha *Magilaner* handlującego. — Gdy pobór 2ej połowy szkolnej opłaty na r. b. od dnia 1° Marca b. r. rozpoczyna się, a z d. 15tym t. m. kończy, przeto zawiadomił Inspektor Szkoły Obwo: przy ulicy Nowy świat, interessowanych Rodziców lub Opiekunów, iż takową opłatę w czasie przepisanyim codziennie wyiawszy Niedzieli od godzi: 9 do 12 tylko przyjmować będzie; przytem doniósł, iż najdogodniejsza sposobność nastęzca się dla Rodziców lub ich Zastępców, zasiągnięcia w tym czasie wiadomości o prowadzeniu się, oraz pilności ich dzieci, izniesienia się ze zwierzchnością szkolną, celem zapewnienia im spodziewanych korzyści, a ztąd wynika potrzeba, iżby sami Rodzice lub Opiekunowie zgłaszali się w tej mierze do kancelarji szkoły. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono dla Instytutu mor: zan: dz: zł. 5 od G. J. Stróża z pałacu Z. za 3 dniowe pijaństwo i opuszczenie się w służbie. — Wczoraj w Wielkim teatrze po *Parawjedzie* przywołani JPP. *Werowski* 2 kroć, i *Komorowski*. — Kurs wczorajszy: Impe: ross: zł. od 34 gr. 10 do 34 gr. 15. Dukaty hol: nowe zł. od 19 gr. 15 do 19 gr. 18. Assy: ross: zł. od 188 do 188 gr. 10. Listy zasta: zł. 90 gr. 24; kupon gr. 21 ¹/₃. Listy zast: nowe zł. od 89 gr. 6 do 89 gr. 15.

Edward *Briner* Lekarz 1ej klasy, osiadły w Kaliszu, obrał mieszkanie przy ulicy Warszawskiej pod Nr 66, i udzielać będzie biednym radę i pomoc lekarską od godziny 7 do 9 z rana a od godziny 2 do 4 po południu, bezpłatnie.

Anglja. — Uzupełnienie składu ministerstwa nie mogło jeszcze być doprowadzone do skutku. Głoszą, że prócz Lorda *Glenelg*, także Lord *Palmerston* i P. *Hobhu*z podadzą się do dymisji; w miejscu pierwszego ma być mianowany Ministrem spraw zagraniczy: Hrabia *Klarendon* b. Poseł w Hiszpanji. Niemniej wątpią, czy Lord *Melburn* zdoła utrzymać się u steru rządu. — Wznowiono postanowienie w izbie wyższej, że każdy Lord przybywający na posiedzenie po nabożeństwie, płaci 2 złote, a jeśli wcale nie przybywa lub nie ma uniewinnienia na swoje opóźnienie, musi płacić 5 zł. kary na ubogich.

Belgja. — Dzienniki nakoniec zaczynają przyznawać, iż byłoby nierozsądkiem sprzeciwić się uchwale konferencji londyńskiej. — Król *Leopold* 16 b. m. przyjmował deputację z miasta *Antwerpji*. — W *Bruxelli* z niecierpliwością oczekiwano dnia 19 b. m., w którym posiedzenia izby miały być zagaione. W mieście przedsięwzięto wszelkie środki ostrożności, na ulicach główniejszych rozstawiono siłę zbrojną. — Rząd wysłał do *Lutichu* i *Namur* kilka tysięcy broni. — *Bruxella* ma być ogłoszoną w stanie oblężenia. — Zbiitą wiadomość, że Minister wojny kazał kupić transport koni w Anglii.

Francja. — O przybyciu Marszałka *Wale* do *Tulonu* już nie słychać, zdaie się więc, że ta wiadomość była zmyśloną. — Władza Paryzka w roku b. wezwała przedsięwzięców publicznych balów, aby dawano takież zabawy nawet w czasie postu, a to dla wynagrodzenia średniej klasy handlujących, za to co utraciła w karnawale częścią przez dworską żałobę i częścią przez nagły odjazd Deputowanych. Arcybiskup Paryzki miał przeciw temu protestować, i zdaie się że jego przedstawienia skutkowały. Bal maskowy zapowiedziany na 17 b. m. w Sali ope-

ry został odłożony. — Z *Tulonu* piszą pod dniem 12m b. m. „Czynią gorliwe przygotowania celem przesłania do *Mexyku* dwóch bataljonów piechoty, dwóch bataljonów artyllerji i kompanji saperów. Piechota podobnież będzie przesłaną z *Algieru* z armji Afrykańskiej. Okręt linjowy *Dyadom*, tudzież korwety przewozowe *Agata* i *Egerja* są do tego transportu przeznaczone, nadto dodany będzie statek parowy w pomoc w przypadku nastąpienia przeciwnych wiatrów. — Nagłe odroczenie Korteżów w *Hiszpanji* daie politykom pochop do wielu rozmyślań. Utrzymują, że Mocarstwa znaczniejsze ten krok poradziły, aby po załatwienia niesnasek *belgickich*, zająć się tem swobodnież załatwieniem sprawy hiszpańskiej. Ich zamiarem jest zaproponować 2-letnie zawieszenie broni, a przez ten czas stanowczo niesnaski załatwić. — Król 17 b. m. udzielił prywatne posłuchanie Jenerałowi *Jaqueminot* (*Zakmino*), później przydywał na obradzie ministerjalnej. — *Admirał Baudin* (Bode) w piśmie do francuzkiego ieneralnego konsula w *Nowym Jorku*, zbiit fałszywe pogłoski rozsiane przez Jenerała *Santana* o klęsce Francuzów w *Wera-Kruz*, o ich usiłowanjach do zniszczenia miasta i. d. — Aienci mexykańscy sprzedali w Angji listy korsarskie na statki kupieckie francuzkie; spodziewać się więc należy, że wkrótce Anglicy przebrani za Mexykanów, rzucą się dla zadania ciosu handlowi francuzi. Minister marynarki o tem zawiadomiony, przedsięwzięł skuteczne środki przeciw Korsarzom.

Hollandja. — Rząd belgicki uznał potrzebę bandy tak zwanych *partyzantów* rozstawionych na pograniczu, odwołać do obozu *Bewerlo*, ponieważ pod płaszczykiem miłości do kraju ten motłoch awanturników dopuszczał się wszelkiej niekarności, nawet rozbojów względem własnych kraiovców. W skutku tego trwoga mieszkańców pogranicznych ze strony Holandji została znacznie zmniejszoną. Od 30 stycznia obroty armji hollenderskiej ustały, mimo to będzie

wkrótce powiększoną. — Król 16 b. m. przyjmował Posła francuz: Barona *Bois le Comte* (Boa le Komt).

Hiszpanja. — Królowa 9 b. m. odrzuciła posiedzenia Kortezów na czas nieograniczony, aby Ministrowie mogli wyłącznie zajmować się ukończeniem wojny domowej. Ważny ten czyn Królowej został dopełniony za poradą Ministra skarbu Pana *Pita Pizaro*. — Karnawał b. r. był w *Madrycie* bardzo smutny.

Niemcy. — Król *Hanowerski* 19 b. m. zagaif posiedzenia nowo utworzonej Rady stanu. Xżę *Bernard Solms Braunfels* mianowany Prezesem tej Rady. — Cesarz *Austrjacki* 17 b. m. przyjmował Posła Perskiego *Hussein Beia*, który mu złożył list od Szacha. Tenże Poseł ma zarazem urzędować przy dworach: *Austrjackim*, *Francuzkim* i *Angielskim*.

Włochy. — Akademia *Tyberyńska* w *Rzymie* na posiedzeniu w dniu 2 b. m. mianowała W. X. **CESARZEWICZA** Następcę tronu *Rossyi*: swoim członkiem honorowym. — Przy pożarze który zniszczył część pałacu Posła *Austrjaci*: Hr. *Lutzow* (*Licow*) w *Rzymie*, ieden z gaszących został śmiertelnie raniony przez upadek belki. W skutek tego przypadku *Hrabia* był zmuszony odłożyć bal przygotowany dla W. X. **CESARZEWICZA**.

Rozmaitości. — *Aikin* w *Londonie* wynalazł sposób zabezpieczenia towarów żelaznych i stalowych od rdzewienia. — Straszna burza w dniu 16 b. m. obaliła w *Beringen* (w *Belgji*) wieżę kościoła. Wiele osób padło ofiarą tego nieszczęśliwego przypadku. Niedaleko kościoła odbywała się parada; dzieci z sąsiedniej pensji wybiegły dla słyszenia muzyki wojskowej i to ich ocaliło, gdyż gruz kościoła i dom pensji przywaliły; według niektórych 14 dzieci zginęło. — Niedaleko *Eltingen* w *Niemczech* wykopano ołtarz rzymski z 4ma dobrze zachowanemi figurami. — Śliczny zegarek darowany Lordowi *Nelson* r. 1805 przez oficerów okrętu *angieli*: *Wiktory*, znajduje się teraz w posiada-

niu złotnika w *Londonie*. Cyferblat ma 5 skazówek oznaczających sekundy, minuty, godziny, dni i miesiące. Zegarek ten wybita kwadransę i godziny, przytem wygrywa kilka kuranteków; na stronie odwrotnej znajduje się złota kotwica na tle purpurowem otoczona perłami, waży 6 uncji, ma 5 cali średnicy i 2¹/₂ cala grubości. — Anglicy zaczynają nawet używać myszy do swoich planów przemysłowych, a mianowicie do pędzenia machin. Gazeta *Edimburska* zawiera o tem szczegóły następujące: W *Kirkaldy* żyje nieciaki *Hatten*, który 2 myszy u-sposobił do pracy, a świadek naoczny tak to opisał: Deptak myszowy tak jest urządzony, iż mysz zwyczajna może nim dziennie uprząć 110 do 120 nitki, i tym sposobem ludzimi wynagrodzić dawniej zrzadzone szkody; dla dokonania tego musi dziennie ujsć w deptaku mil 10¹/₂, drogę tę może wygodnie odbywać. Mysz zwyczajna waży pół uncji, za grosz maki owsianej sterczy na żywienie jej przez 20 tygodni, przez ten czas wyrabia ona 3850 nici, może więc rocznie zarabiać 14 zł. i 9 denarów. Odliczając 2 zł. i 9 denarów na żywność, iako też machinę, wypada 12 zł. czystego zysku. Obecnie właściciel tychże myszy zamysła kupić obszerne stare zabudowanie, w którym spodziewa się ustawić 10,000 deptaków myszowych, które mają mu przynosić rocznie 120,000 zł. czystego zysku. — Zeszłego roku ubito w *Szwecji* 12,283 zwierząt drapieżnych, między temi 116 niedźwiedzi i 328 orłów. — *Examinowany* z ieoografji dowcipny chłopczyzna, taką dał definicją wyspy: „Wyspa jest to kollet pływający w sosie.“ — *Halewy* skomponował nową operę *Kupiec sukna*.

S Z A R A D A.

Kiedy 5te i 4te, piękność swą rozwinię,
A pierwsi, 3ci, 2dzy, takowej nie kłuca;
Natenczas wszystka nasza co zwdzięków swych słynie,
Z łubą Anielą siedząc, piosnce sobie nucą.

(Zeszła Szarada *Katamarzo*.)

Fabryka Wyrobów Meteorologicznych, Fizycznych i Matematycznych, Carlo Aureggi i Wilhelma Warnke, przy ulicy Bielańskiej Nr 595.

Poleca się Przesz: Publ. już to gotowemi, już na zamówienie dostawić się mogącemi próbami do okowitych, spirytusu i alkoholu, oznaczającemi skalę na procentowość podług Tralessa lub Gay Lussac, z połączeniem zarazem skali procentowości próby Magiera, których łączne urządzenie wprawdzie nie jest nowością, iak katalogi wskazują, gdy już od 8miu lat Aureggi wyrabiał próby takowe i dostarczał ich rozmaitym osobom, oraz do handlu Kupca Bergmana, do Biura technicznego P. Ehestaedta, wielu mechanikom, i t. p. są jednakże do porównania znaniej od dawna różnicy przydatne, dopóki Rząd zajmujący się teraz poprawieniem i ustaleniem próby Magiera ostatecznie i stanowczo nie wyrecze, a o co już w r. z. iako też o urządzenie ścisłej kontroli nad rozmaitemi próbami, uczyniliśmy wnioski nasze. Pod dotychczasową używalnością prób tñ w kraju, mamy przekonanie, że potrafilibyśmy dotąd akuratnością prób wyrobu fabryki naszej, Przes: Publiczności dogodnie usłużyć, kiedy ani nowe próby, ani stare naprawiane, nie były nam nigdy zwrócone. Zwrócić tylko musimy uwagę Przesw: Publiczności, że szukając na próbach naszych punktu normalnego temperatury, zerem oznaczonego, nie należy zanurzać próby we wrzącej wodzie, gdyżby stanął na 80 stopniu Reaumura, ale w wodzie deszczowej, lub dystylowanej, a wteczas zwyczajny punkt normalny ustali się na stopniu 12 1/2 Reaumura. Takowe to próby połączone i oddzielone wyrabiając i na przyszłość z dobrych materiałów krajowych a ograniczając się małym zarobkiem, Fabryka nasza dostarczyć może wszelkich prób za ceny najtańsze. *Carlo Aureggi. Wilhelm Warnke.*

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Bromirski Stani: Dzie: z Łazów; Kamiński Franci: Dzie: z Choin; Dąbski Emanu: Dzie: z Pietrowa; Moszczeński Walec: Dzie: z Ziemięcina; Czarnowski Łuk: Dzie: z Dubie; Górski Józ: Dzie: z Szwarocina; Orzechowski Woj: Dzie: z Małanowa.

DONIESIENIA.

W domu pod Nr 795 przy ulicy Elektoralfnej, na przeciwko Banku, iest do wynajęcia od Wielkiej-nocy r. b. SKŁEP z 4ma POKOJAMI, z KUCHNIĄ i 3ma PIWNICAMI. Wiadomość u Rządcy w tym domu mieszkającego.

KOLONJA porządnie zabudowana, na lewym brzegu Wisły, o kilka wiorst tylko od Warszawy odległa, przy sroze i w dobrej glebie położona, iest z wolnej ręki do nabycia; bliższa wiadomość w Handlu Panów

Waltera i Hejn przy ulicy Senatorskiej na przeciw Reformatów.

Do Magazynu Bielizny przy ulicy Krako: Przedm: Nr 372 od rogu ulicy Bednarskiej, potrzebne są PANNY umiejące dobrze szyc; również przyjmują się Panny na naukę szycia z wikttem i stancją.

Podpisany donoszę Sza: Publ. iż wystawiwszy przy ulicy Grzybowskiej Nr 1055, nowy MŁYN deptak, w pięknym guscie urządzony; sprzedać tamże w założonym SKŁADzie MAKI PSZENNA w rozmaitych gatunkach i ilościach, po cenach stałych i iak najumiarkowańszych, przyczem za czystość i dobroć Maki, oraz za rzetelność miary ręczę. *Karol Braun.*

MAGIEL dębowy kręcony, do sprzedania przy ulicy Miodowej w Pałacu niegdys Paca na dole, w rondzie po prawej stronie.

KSIAZKA Legitymacyjna należąca do Frydrycha Wolff, zagubioną została; uprasza o oddanie do Kommissarza cyr: 5/6.

Wczoraj zginęła SUCZKA z rassy Szpiców, nie mająca roku, sierść długa i gęsta, 2 plamki szmaru na grzbiecie. Kto ją odprowadzi pod Nr 1248, na Nowy Świat, odbierze przyzwoitą nagrodę; nieprawy posiadacz dozna nieprzyjemności.

Dziś rano zimna stopni 5. Wczoraj w południe 0.

TEATR WIELKI. Jutro Kochany Dziadunia 4 raz Sylfida.

FIGURY woskowe na Tłómackiem codzień.

Dziś w Kawiarni w domu Lilpops przy ulicy Bielańskiej na rogu Tłómackiego pod Nr 600, Paulina Prajs i Siostry Szware grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni pod Kogutkiem na Krakowskiem Przedmieściu, wprost b. Konserwatorium, Nr 451, na Im piątze, Famija Heszlerów grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Podwale Nr 552, wprost domu Zajdlera, Panny Nitner grać i śpiewać będą od godziny 6tej. Przytem dostać można PONCZU Hiszpańskiego, a zrana świeżej HERBATY i POLEWKI z piwa.

W handlu Win i Korzeni pod Nr 477 Lit: B. przy ulicy Ngwo-Senatorskiej można dostać każdodziennie tak na śniadanie iako też wieczorem STOKFISZU.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej Indyk, Pieczeń rzym. Schab, Goląbki po wiedeńsku. Potrawa z pulard, Kolticy, Belszyk, Flaki i Ryb.